YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL MATERYAL VE İNTERNET KAYNAKLARI KULLANIMI ÜZERİNE BİR İNCELEME

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Sinem DUMAN AYDIN
Bartın Üniversitesi (Yüksek Lisans)
Sinem_duman@msn.com
ORCID: 0009-0003-0058-9847
Gönderim Tarihi: 11.12.2023 Kabul Tarihi: 25.12.2023
Alıntı: AYDIN, D. S. (2023). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dijital Materyal ve İnternet Kaynakları Kullanımı Üzerine Bir İnceleme. *Türkeri Dil ve Edebiyat Dergisi (TürkeriDE), 1*(1),*17-29.*

ÖZ: Günümüz küreselleşen dünyasında yaşamın her alanında kullanılan bilişim teknolojilerini yabancı dil öğretiminde de kullanmak artık bir seçenekten ziyade zorunluluk hâline gelmiştir. Günlük hayatlarında bilişim teknolojilerinden sıklıkla yararlanan öğrenicilerin yabancı dil öğrenirken bu teknolojilerden yararlanmalarına olanak sağlamak hem öğrenmeleri üzerinde olumlu sonuçlar doğuracak hem de öğrenmeye motive olmalarını sağlayacaktır (Birinci,2020)Yabancılara Türkçe öğretiminde teknoloji kullanımı son yıllarda önemli bir artış göstermektedir. Teknolojinin kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde etkin bir şekilde yer almalarını sağlamaktadır. Ayrıca teknolojinin kullanımı, öğrencilerin öğrenme motivasyonlarını artırmakta ve öğrenme sürecini daha eğlenceli hale getirmektedir. Teknolojinin kullanımı, öğretmenlerin öğrencilerine daha fazla kaynak sunmalarına ve öğrenme materyallerini daha çeşitli hale getirmelerine olanak tanımaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte internet kullanımı da oldukça yaygınlaşmıştır. İnternet üzerinden sunulan Türkçe öğretim materyalleri arasında dilbilgisi, kelime dağarcığı, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesi için çeşitli aktiviteler bulunmaktadır. Öğrenciler, bu materyalleri kendi hızlarında ve kendi seviyelerine uygun olarak kullanarak Türkçe becerilerini geliştirme süreci kolaylaşacaktır. Dil öğretimi yapılırken dijital materyaller, öğrencilere daha etkili bir şekilde Türkçe öğretmek için önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Dijital materyaller, öğrencilerin Türkçe öğrenirken kullanabilecekleri çeşitli materyalleri içerir. Bunlar, online dil öğrenme platformları, interaktif oyunlar, videolar, podcast'ler, dijital sözlükler ve Türkçe öğrenme uygulamaları gibi çeşitli kaynaklardan oluşmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği bu çalışmada, alanyazın taraması yoluyla yabancı dil öğretiminde kullanılan bilişim teknolojileri ve dijital materyaller incelenmiş ve bir araya getirilmiştir.Bu kapsamda, bu çalışmanın amacı dil öğreticilerinin bu alanda kullanılan bilişim teknoloji uygulamaları ve dijital materyaller hakkında bilgi sahibi olmaları, kullanılan bu uygulamalar ve materyaller hakkında farkındalıklarının arttırılması ve bu anlamda yabancılara dil öğretimine katkı sağlamasıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, bilişim teknolojileri, dil öğretiminde teknoloji kullanımı, dil öğretiminde dijital materyaller.

A review on the use of digital material and internet resources in teaching turkish as a foreign language

ABSTRACT: In today's globalizing world, using information technologies, which are used in all areas of life, in foreign language teaching has now become a necessity rather than an option. Enabling learners, who frequently use information technologies in their daily lives, to benefit from these technologies while learning a foreign language will both have positive results on their learning and motivate them to learn (Birinci, 2020) The use of technology in teaching Turkish to foreigners has increased significantly in recent years. The use of technology enables students to take an active part in learning processes. In addition, the use of technology increases students' motivation to learn and makes the learning process more enjoyable. The use of technology allows teachers to offer more resources to their students and to make learning materials more diverse. With the development of technology, the use of the Internet has also become widespread. Among the Turkish teaching materials offered over the Internet, there are various activities for the development of grammar, vocabulary, reading, writing, listening and speaking skills. Students will use these materials at their own pace and in accordance with their level, and the process of improving their Turkish skills will be facilitated. While teaching language, digital materials are used as an important tool to teach Turkish to students more effectively. Digital materials include various materials that students can use while learning Turkish. These consist of various resources such as online language learning platforms, interactive games, videos, podcasts, digital dictionaries and Turkish learning applications. In this study, in which the qualitative research approach was adopted, information technologies and digital materials used in foreign language teaching were examined and brought together through literature review. and materials, and in this sense, it contributes to foreign language teaching.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, information technologies, use of technology in language teaching, digital materials in language teaching

Giriş

Zengin materyal kullanımının gerekli olduğu yabancı dil öğretiminde bilişim teknolojilerini kullanmak artık bir seçenekten ziyade zorunluluk hâline gelmiştir. Günlük hayatlarında bilişim teknolojilerinden her alanda yararlanan bireylerin yabancı dil öğrenirken bu teknolojilerden yararlanmasına olanak sağlamak

hem öğrenicilerin öğrenmeleri üzerinde olumlu sonuçlar doğuracak hem de öğrenmeye motive olmalarını sağlayacaktır. Yabancı dil öğretiminde bilişim teknolojilerinden yararlanmanın yalnızca öğreniciler için değil öğreticiler için de birçok yararı bulunmaktadır. Dolayısıyla bu durum, öğretim ortamının daha etkin hâle getirilmesine olanak sağlamaktadır. (Birinci,2020) İnternet üzerinden yapılan dil öğrenme platformları ve uygulamaları sayesinde öğrenciler, farklı öğrenme stillerine uygun olarak dil öğrenme sürecini kişiselleştirme imkanı bulmaktadır. Bu platformlar ve uygulamalar, öğrencilere düzenli olarak geri bildirim sağlamakta ve öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri gerçek dünya örneklerine dayalı aktiviteler sunmaktadır. Bireysel öğrenme; öğretici denetiminden, zamandan ve mekândan bağımsız olarak öğrenici inisiyatifinde gerçekleşir. Bu aşamada ilgi çekici, birden fazla duyu organına hitap eden eğlenceli materyaller hazırlamak ve uygulamalar geliştirmek çok önemlidir. Bu sayede kişilerin öğrenme hedeflerine uygun bir şekilde hazırlanan içerikleri takip etmesi ve verilmesi hedeflenen kazanımlara ulaşması mümkün hâle gelecektir. (Çangal,2021) İletişim alanındaki teknolojik gelişmelerin genelde internet temelli olduğu görülmektedir. Bu durum internet kullanımının daha da yaygınlaşmasına katkı sağlamaktadır. İnternetin ve internet tabanlı sosyal medya uygulamalarının (Facebook, Instagram, YouTube vb.) son yıllarda dünya genelinde kullanımının arttığı gözlemlenmektedir. Bu durum internet ve internet tabanlı sosyal medya uygulamalarının da kullanım alanın genişlemesini sağlamıştır. (Fidan,2018) Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde teknolojinin kullanımı önemli bir rol oynamaktadır. Öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha aktif bir rol almalarına, öğrenme materyallerine daha kolay erişmelerine ve öğrenme motivasyonlarının artmasına yardımcı olmaktadır. Bu nedenle, öğretmenlerin teknolojinin kullanımı konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları önemlidir. Bu çalışmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ya da bu alanda kullanmak için uygun olan bilişim teknolojileri ve dijital materyalleri ayrıntılı olarak incelemek ve böylelikle bu alanda çalışan öğreticilerin bilişim teknolojileri ile ilgili farkındalıklarını arttırmak, bilgilendirilmelerini sağlamak ve bilişim teknolojileri ile zenginleştirilmiş öğretime katkı sağlamaktır.

Araştırmanın amacı

Son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle birlikte, internet her alanda kullanılmaya başlanmış ve bununla birlikte dil öğretimi yapılırken dijital materyaller oldukça ön plana çıkmıştır. Teknolojinin dünyaya bu denli hakim olması dil öğrenimi-öğretiminde internet ve dijital materyallerin kullanımını kaçınılmaz hale getirmiştir. Yabancılara Türkçe öğretimi yapılırken de dijital materyaller, öğrencilere daha etkili bir şekilde Türkçe öğretmek için önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Tüm bu materyaller interaktif öğrenme, kendi hızında öğrenme, uygun maliyetli olma, kolay erişebilir olma, hızlı geri bildirim açılarından oldukça avantajlıdır. Bu araştırmanın amacı ise yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ya da bu alanda kullanmak için uygun dijital materyaller ve bilişim teknolojilerini incelemek, dil öğreticilerinin bu konuda bilgilendirilmesini sağlamak ve dil derslerine entegre edebilmeleri için farkındalıklarını arttırmaktır.

Araştırmanın Önemi:

Değişim hızına yetişemediğimiz dünyamızdaki gelişmelere ayak uydurabilmenin ve katkıda bulunabilmenin anahtarı şüphesiz eğitimden geçmektedir. Bu bağlamda kendini sürekli yenileyen, geliştirebilen, sorgulayan, çözüm üretebilen bireyler yetiştirmeyi hedefleriz. Bu bireyleri yetiştirirken, onlara vermek istediğimiz bilgiyi aktarırken çağın getirdiği yeniliklere başvurmamız hedefimize daha kolay ulaşmamızı sağlayacaktır. Teknoloji de eğitim alanında uçsuz bucaksız yenilikler sunan eğitimin kalitesini arttıran unsurlardan biridir ve teknoloji gibi eğitim alanında bireylerin ilgilerini, merakını ve hatta heyecanlanmalarını sağlayan unsurlar öğrenmenin kalıcılığını arttırmaktadır. Tabii ki şu da unutulmamalıdır ki teknoloji eğitimde kullandığımız bir araçtır, amaç değildir. (Kaynar, 2019) Bu araştırma teknolojik gelişmeler doğrultusunda web tabanlı öğrenme, dijital dil öğrenim materyalleri, internet kaynakları konularına değinerek dil öğreticilerine destek bir kaynak olması açısından önemlidir. Bu çalışmanın Yabancılara Türkçe öğretimi yapılırken bu alanla ilgilenen herkesin, gerek bu alanda lisans çalışması yapan gerek dil öğreticiliği yapan kimselerin faydalanması açısından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

İlgili Araştırmalar

Materyal kavramını Yalın (2006, s.52) öğrenme sürecini kolaylaştırmak, eğitimin kalıcı ve etkili olmasını sağlamak amacı ile kullanılan her türlü yardımcı ürün olarak ifade ederken Kaya (2006, s.26) öğretim materyallerini, öğrenme sürecinde farklı öğrenme ortamlarında öğrencilere sunulan araçlar olarak ifade etmektedir. Eğitim öğretim sürecinde farklı disiplinlere göre yazılı, görsel ve işitsel materyaller gibi farklı

materyaller kullanılması öğrenmede oldukça etkin rol oynamaktadır. Sevim (2015, s.1) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hazırlanacak materyallerin hedef yaş grubunun tespit edilmesi ve o yaş grubunun zihinsel gelişim özelliklerinin göz önüne alınarak bilimsel metotlarla hazırlanması gerekmektedir (Yıldız & Tunçel, 2014, s.199). Etkili bir öğretim materyalinin hazırlanmasında öğretim sürecinin yönlendiricisi olarak öğretmenler dersin hedeflerine en uygun öğretim materyalini seçme ve hazırlamada birincil derecede önemlidirler (Sevim, 2015, s.8). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde görsel araçlar, yazılı materyaller, kitaplar, resim ve grafikler, gerçek nesne ve modeller, sunu araçları, ses kasetleri, televizyon programları ve videokasetler, bilgisayar ve öğretim yazılımları, etkileşimli çoklu ortam araçları gibi materyaller kullanılabilir (Sevim, 2015, ss.4-7, Şengül, 2014, ss.229-237). “Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, eğitimin ve teknolojinin amaçları ve işlevleri doğrultusunda, öğrencilerin ilgisini çekecek ve onlara mesajı en kısa zamanda, en doğru ve verimli şekilde ulaştıracak uyarıcı araçlar ve materyaller işe koşulmalıdır” (Şengül, 2014, s.229). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazılı, işitsel ve görsel özgün dokümanların kullanımının dinleme becerisini, konuşma becerisini geliştirme, kelime öğretimi ve metin bağlamında dil bilgisel etkinliklerle öğretimi amaçlanarak yapılmış makale düzeyinde birkaç araştırma (Akpınar, 2004; Dilidüzgün, 2014; Doğana, 2014; İşcan, 2017; Yılmaz ve Babacan, 2015) ve tez çalışması (Göçmen, 2018; Kaplan, 2018; Türker, 2018; Yavuz, 2014) bulunmaktadır

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir Araştırmada var olan durum olduğu gibi betimlenmeye çalışıldığından tarama modeli kullanılmıştır.Çalışmanın verilerine, belgesel tarama çeşitlerinden genel tarama kapsamında ulaşılmıştır. Genel tarama, birçok araştırmada yapılan “alanyazın” ya da “literatür” olarak bilinen bir taramadır (Karasar, 2016, s. 231)

Bulgular

Dil Öğreniminde İnternet Kaynakları

Çevimiçi dil öğrenme platformları

Çevrimiçi dil öğrenme platformları, dil öğrenmek isteyenler için etkili bir öğrenme yöntemi sağlar. Bu platformlar, birçok farklı dili öğrenmek isteyen herkes için erişilebilir ve kullanıcıların kendi hızlarına ve öğrenme tarzlarına göre özelleştirilebilir bir öğrenme deneyimi sunar. Çevrimiçi dil öğrenme platformları öğrencilerin kendi hızlarında öğrenmelerine, daha maliyetli bir şekilde dil öğrenmelerine, kendi öğrenme tarzlarına göre özelleştirilebilir bir öğrenme deneyimi sağlamaya, hızlı geri bildirim sağlayarak öğrencilerin kendi hatalarını hızlı bir şekilde düzeltmelerine katkı sağlamaktadır. Çevrimiçi Türkçe öğrenme platformları arasında şunlar sayılabilir:

1. Babbel: Dil öğrenme konusunda popüler bir platform olan Babbel, Türkçe öğrenme konusunda da öğrencilere yardımcı olmaktadır.
2. Duolingo: Duolingo, 30'dan fazla dil öğrenmek için kullanılabilecek ücretsiz bir çevrimiçi dil öğrenme platformudur. Türkçe öğrenmek isteyenler için de ideal bir seçenektir.
3. Rosetta Stone: Rosetta Stone, birçok dil öğrenme platformundan biridir ve Türkçe öğrenmek isteyenler için de eğitim materyalleri sunmaktadır.
4. Memrise: Memrise, dil öğrenmeyi eğlenceli ve interaktif hale getiren bir platformdur. Türkçe öğrenme konusunda da öğrencilere yardımcı olmaktadır.
5. Lingoda: Lingoda, öğrencilere canlı dersler, etkileşimli öğrenme materyalleri ve kişiselleştirilmiş dil öğrenme planları sunar. Türkçe öğrenmek isteyenler için de uygun bir seçenektir.
6. Busuu: Busuu, dil öğrenmeye yönelik etkileşimli öğrenme materyalleri, dil pratikleri ve öğrenciler arasında dil öğrenme etkileşimi sağlayan bir platformdur. Türkçe öğrenmek isteyenler için de kullanılabilir.
7. TurkishClass101: TurkishClass101, Türkçe öğrenmeye yönelik bir platformdur ve öğrencilere Türkçe dilbilgisi, kelime dağarcığı ve telaffuz konularında dersler sunmaktadır.

Sosyal Medya Paylaşım Ağları

Sosyal paylaşım ağları, günlük yaşamda en çok kullanılan Web 2.0 uygulamalarıdır. Bu uygulamalar içinde en sık kullanılanları Facebook, Google +, Twitter, Myspace, Instagram, LinkedIn ve Edmodo olarak kabul edilebilir. Bilişim teknolojilerinin getirdiği olanaklarla bireyler artık bilgi ve deneyim paylaşma, etkileşimde bulunma, iş birliği yapma, iletişim kurma konularında sosyal paylaşım ağlarından faydalanmaktadırlar. Bu ağların asıl amacı, kullanıcılar arasında sosyal etkileşim sağlamaktır. Günlük yaşamda öğrenicilerin çoğunun bu ağları kullanmakta olduğu ve bundan keyif aldıkları düşünüldüğünde öğretim sürecine bu ağların dâhil edilmesinin öğrenicileri öğrenmeye motive edeceğini tahmin etmek zor olmayacaktır. (Birinci,2020) Sosyal medya öğrenicilerin dil becerilerini geliştirir, öğretimi eğlenceli hâle getirir, zamandan tasarruf sağlarken fiziksel sınırları ortadan kaldırır. Öğrenicilere hedef dili sanal ortamda yaşama imkânı verir. İçe kapanık ve utangaç öğrenicilerin daha kolay sosyalleşmelerini sağlar. Motivasyonlarını yükseltir. Öğreniciler bu platformlarda hedef dil konuşucuları ile pratik yapar ve öğrenicilerin konuşma dilini öğrenme fırsatları olur. Öğreticilerin öğreniciler ile dosya paylaşması kolaylaşır. (Çangal,2020)

Dil öğretiminde şu sosyal medya ağları kullanılabilir:

1. Facebook: Facebook, dünya genelinde en popüler sosyal medya platformudur ve dil öğretiminde kullanılabilecek birçok kaynak sunmaktadır. Dil öğrenme gruplarına katılabilir, dil öğrenme topluluklarına katılabilir ve dil öğrenme materyallerini paylaşabilmektedir.
2. Instagram: Instagram, fotoğraf ve video paylaşımı için popüler bir sosyal medya platformudur. Dil öğretmenleri, öğrencilerine günlük dil pratikleri yapmaları için video veya fotoğraf paylaşabilmektedir.
3. Twitter: Twitter, kısa mesajların paylaşıldığı bir sosyal medya platformudur. Dil öğretmenleri, öğrencilerine kelime dağarcıklarını artırmak için günlük kelime tweetleri atabilmektedir.
4. YouTube: YouTube, videoların paylaşıldığı bir sosyal medya platformudur. Dil öğrenme videoları izlenebilir, öğretmenlerin videoları izlenebilir ve öğrencililerin kendi dil öğrenme videoları paylaşılabilmektedir.
5. LinkedIn: LinkedIn, profesyonel ilişkiler kurmak için kullanılan bir sosyal medya platformudur. Dil öğretmenleri, öğrencilerine iş dünyasındaki dil kullanımı hakkında bilgi vermek için LinkedIn üzerinden yayın yapabilmektedir.
6. Duolingo: Duolingo, bir dil öğrenme uygulamasıdır ve öğrencilerin belirli bir dili öğrenmelerine yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Dil öğretmenleri, öğrencilerine Duolingo üzerinden ödev verebilmekte veya öğrencilerin Duolingo üzerinden belirli bir dilde egzersiz yapmaları sağlanabilmektedir.

Web 2.0 Araçları

Web 2.0 kavramı ilk defa 2004 yılında, O'Reilly ve MediaLive International tarafından organize edilen ve Google, Ebay, Yahoo, Amazon, MSN gibi Web dünyasındaki önde gelen şirketlerin de yer aldığı Web konferansında, Web alanındaki gelişmeler ve de Web dünyasının geleceğinden bahsedilirken gündeme gelmiştir. "Web 2.0" kavramı, gündeme geldiği ilk günden itibaren bir buçuk yılda Google'dan 9.5 milyonun üzerinde fazla alıntıyla açık bir yere sahiptir. (Kaynar,2019) Hızla gelişen teknolojiler sayesinde çeşitli web uygulamalarından hem günlük yaşamda hem de öğretim süreçlerinde faydalanılmaktadır. Her geçen gün farklı terimler ortaya çıkmakta ve sürekli yenilenen web uygulamaları kullanılmaya başlanmaktadır. (Birinci,2020) Web 2.0'ın yeni uygulama ve de hizmetlerinin ana hedefi, kullanıcıların teknik engeller ile karşı karşıya kalmaksızın içerik paylaşmalarını, yine aynı şekilde internetteki sosyal etkileşimlerden, işbirliği potansiyellerinden faydalanmasını sağlayabilmektir. Web 2.0 araçları aynı zamanda sosyal yazılımlar diye de adlandırılır ve de Web okurluğundan Web okuryazarlığına dönüşümü de beraberinde getirmektedir. (Kaynar,2020)

Web 2.0 araçları, yabancılara Türkçe öğretiminde öğrencilerin öğrenme sürecine daha fazla katılımını teşvik etmektedir.. Öğrenciler, Türkçe dilinde konuşma, yazma ve okuma becerilerini geliştirebilmeleri için çeşitli etkileşimli aktiviteler yapabilmektedir. Örneğin, bloglar, sosyal medya platformları, podcast'ler ve video paylaşım siteleri, öğrencilerin Türkçe yazma, dinleme ve okuma becerilerini geliştirmeleri için

faydalı araçlar olarak görülmektedir.Web 2.0 araçları, yabancılara Türkçe öğretiminde öğretmenlerin de işini kolaylaştırmaktadır. Öğretmenler, öğrencilerin ilgi alanlarına ve ihtiyaçlarına göre farklı araçlar kullanarak öğrenme sürecini daha ilgi çekici ve eğlenceli hale getirebilmektedir. Sık kullanılan web 2.0 araçlarına aşağıda değinilmiştir:

Bloglar

Blog kavramı "web log" ifadesinin kısaltmış hâli olarak ortaya çıkmıştır. Bloglar, bireylerin kendileri ya da farklı gruplar tarafından oluşturulan metin, ses dosyası, resim ve çeşitli bağlantılardan oluşan kişisel girdileri sunmak için hazırlanan web siteleri olarak tanımlanabilir (Horzum, 2010) Blog yazarları web sitelerini bir günlük gibi kronolojik olarak kullanabildikleri için bloglara "ağ günlükleri" denilmektedir. Herhangi bir konu ile ilgili hazırlanabilen blogların üretilmesi, bu bloglara içeriklerin girilmesi ve çeşitli dosyaların yüklenmesi oldukça kolaydır. Ayrıca, blogların ücretsiz olarak açılabileceği birçok yer sağlayıcı web sitesi bulunmaktadır. Bahsedilen kullanım kolaylığı ve ücretsiz olması sayesinde bloglar günümüzde her yaştan ve her disiplinden farklı bireyler tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. (Birinci,2020). Bloglar, yazarların kişisel veya işle ilgili hedefleri için kullanılabileceği gibi, okuyucuları bilgilendirmek, eğitmek, eğlendirmek veya etkilemek için de kullanılabilir. Blog yazarları, okuyucularının yorumlarını ve geri bildirimlerini alabilir, tartışmalara katılabilir ve sosyal medya gibi diğer web 2.0 araçları aracılığıyla paylaşabilirler.

Bloglar, Türkçe dilbilgisi ve kelime dağarcığı hakkında bilgi edinmek için iyi bir kaynak sağlayabilmektedir. Dil öğrenenler, blogları düzenli olarak okuyarak yeni kelimeler öğrenebilmekte ve Türkçe cümle yapısını daha iyi anlayabilmektedirler. Blog yazarları sıklıkla yorumları yanıtlar ve okuyucularla etkileşime geçerler. Türkçe öğrenenler, blog yazarlarıyla iletişim kurarak Türkçe konuşma pratiği yapma imkanı bulmaktadırlar. Bloglar, Türkçe öğrenenlerin motivasyonunu artırmak için de kullanılabilmekte, öğrenciler, ilgi duydukları konularda yazılmış blogları okuyarak, Türkçe öğrenme süreçlerinde daha fazla keyif alabilmektedirler.

Türkiye'de yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılabilecek bazı bloglar bulunmaktadır.

https://www.gurkanbilgisu.com/

Türkçe öğretmeni olan ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında çalışan Gürkan Bilgisu tarafından hazırlanan blogda bu alanda hem öğreticilerin hem de öğrenicilerin faydalanabileceği birçok materyal bulunmaktadır. Bunların yanında yazarın kendi deneyimlerini meslektaşlarıyla paylaşmak amacıyla yazdığı birçok yazı ve her hafta güncellediği Türkçe öğretimi kaynak kütüphanesi bulunmaktadır. (Birinci,2020)

https://yabancilararaturkceogretim.blogspot.com/

Daha önce bahsedilen aynı adlı siteye yönlendirme yapan ve çeşitli materyalleri paylaşan bu blogda okuyucuların da katkı sağlamalarına olanak tanınmaktadır. (Birinci,2020)

https://www.turkishteatime.com/

Türkçe öğrenmek isteyenlere öğretmenlerin sunduğu podcast'ler ve diğer öğrenme materyalleri sunan bir blogdur.

Wikiler

Wikiler, bloglarla beraber, yaygın kullanım alanına sahip olan bir tür web aracıdır. Temelde Wikiler, işbirlikçi çalışmanın neticesinde kullanıcıların belli konular üzerindeki bilgileri düzenleyip yayınladıkları ortamlar olarak bilinir. Wikilere kayıtlı bulunan her kullanıcı, sayfalardaki bilgilere müdahale etmektedir, neticede kullanıcıların katkıları ile, işbirlikçi çalışmanın da bir ürününü oluşturan web sayfaları oluşturulmaktadır. Wikilerin yaygın kullanım alanlarına sahip olmalarındaki en büyük paysa, hiç kuşkusuz ki Wikipedia ismindeki "Özgür Ansiklopedi" uygulamasından kaynaklanmaktadır (Ferret, 2006, s.72) Genel anlamda vikiler, işbirlikçi çalışmalar ile belirli konular üzerinde bilgilerin düzenlenip yayınlayabildiği web ortamlarıdır. Başka bir değişle vikiler, herkesin istediği düzenlemeleri yapabildiği bir sözlük, ansiklopedi veya veri tabanına benzeyen web siteleridir. Bu web sitelerinde ziyaretçiler herhangi bir sözcüğün tanımını yapabilir ve daha önce tanımlanan sözcüklere yeni yorumlar ekleyebilirler. Tüm bunlar sistem tarafından birbirine bağlanır ve dolayısıyla her sayfa birçok sayfaya açılabilir (Altun, 2005). Türkçenin

yabancı dil olarak öğretilmesinde wikilerden , Türkçe dilbilgisi hakkında bilgi edinmek için Wikipedia gibi çevrimiçi ansiklopedilerden yararlanmaktadır . Ayrıca Wiktionary, Türkçe kelime anlamları, telaffuzları ve örnek cümleleri sağlamaktadır. Bunların dışında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde wikilerden şu şekilde faydanılabilmektedir:

Wikipedia Türkçe: Wikipedia, dünya genelinde bilgi paylaşımı için kullanılan en büyük wiki platformudur. Türkçe sürümü de bulunmaktadır ve birçok konuda detaylı bilgi içermektedir. Yabancılara Türkçe öğretiminde, Wikipedia'daki Türkçe makaleleri okuma ve Türkçe okuma ve anlama becerilerini geliştirme açısından kullanılmaktadır.

Wiktionary: Wiktionary, özgür bir sözlük platformudur ve dil öğreniminde oldukça yararlıdır. Türkçe kelime dağarcığını genişletmek ve kelime anlamlarını öğrenmek için Wiktionary'deki Türkçe kelimelerin sayfalarını kullanılmaktadır.

Vikipedi tartışma sayfaları: Vikipedi'deki makalelerin altında yer alan tartışma sayfaları, ilgili konuda farklı görüşleri ve tartışmaları içermektedir. Bu sayfalar, yabancılara Türkçe okuma ve yazma becerilerini geliştirme açısından kullanılmaktadır.

Wikimedia Commons: Wikimedia Commons, özgür bir medya paylaşım platformudur. Görsel materyallerin kullanımı, dil öğreniminde oldukça faydalıdır. Wikimedia Commons'ta Türkiye ve Türk kültürüne ait birçok görsel materyal bulunmaktadır. Bu materyalleri kullanarak yabancılara Türk kültürü tanıtılmaktadır.

Türkçe Vikisözlük: Türkçe Vikisözlük, Türkçe dilinde kelime anlamlarının açıklandığı özgür bir sözlük platformudur. Yabancılara Türkçe kelime dağarcığını geliştirme açısından kullanılmaktadır.

Podcastler

Podcast, eğitim sırasında en çok faydalanılan teknolojilerdendir. Öğrenciler, dinleyici ya da yeni etkileşimli bir öğrenme deneyimi oluşturabilmek için ses günlüklerinden, açıklamalarından ve yazma sonuçlarından yayınlayabilmektedirler. (Kaynar,2019) Podcastler hem ses hem de görüntü yayını yapabildikleri için sesli materyallerle daha kolay öğrenen öğrenicilerin tercih edilebilecekleri şekilde bir içerik sunumu sağlar. Ayrıca podcastler sözlü sunumlara göre de birçok açıdan daha ekonomiktir. Ancak etkileşim amacıyla kullanılamamaktadırlar. Bu sebeple, daha önce kullanılmış materyalleri sınıf dışında tekrarlama amacıyla kullanmak için oldukça elverişli oldukları söylenebilir (Horzum, 2010) Podcastlerde genellikle 3-5 dakikalık mini kayıtlar sunulmaktadır. Yabancı dil öğretiminde ders öncesi hazırlık yapma, bir konu hakkında kaynak sahibi olma ve kaçırılan derslerin konularını telafi etme gibi amaçlarla kullanılabilmektedirler. Ayrıca taşınabilir çoklu ortam aygıtlarıyla çalıştırılabilmelerinden dolayı eğitimin sınıf dışına taşınmasında oldukça kolaylık sağlamaktadırlar (Karaman, Yıldırım ve Kaban, 2008) Podcastlerin dilin doğal yapısını ve gündelik yaşam içindeki akışını yansıtması, dil öğrenimi açısından önemlidir. İncelenen podcastler, içerik bakımından günlük yaşamda karşılaşabileceğimiz diyaloglardan oluşmaktadır. Böylece birey, öğrenmek istediği dilin gerçek yaşamdaki hâliyle karşılaşma fırsatını yakalamaktadır. Podcastlerin bir sunucu eşliğinde sunulması, sunucuların her bölümün başında araya girip podcastlerin ilgili bölümleri hakkında yönlendirme yapmaları, yabancı dil öğrencilerine bazı kolaylıklar sağlamaktadır. (Cayhan ve Karakaş,2019) Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde podcastler dinleme özelliğinden dolayı Türkçe'nin gerçek hayatta kullanılan ses ve tonunu duyarak ve kelime dağarcığını geliştirmek açısından kullanılmaktadır. Öğrenciler, podcast'te tartışılan konular hakkında kendi fikirlerini ifade etmek için kullanmakta ve konuşma pratiği yapabilmektedir. Öğrenciler, podcast'lerdeki konular hakkında okuma ve yazma pratiği yapabililmekte ve kendi podcast'lerini hazırlayarak Türkçe dil becerilerini geliştirmektedir. Türkçenin yabancı dil öğretiminde kullanılabilecek podcastleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

Türkçe Öğreniyorum: Türkçe öğrenmek isteyenler için hazırlanmış bir podcast. Her bölümde farklı konular ele alınmakta ve Türkçe dilbilgisi kuralları ve kelime dağarcığı geliştirilmektedir.

Learn Turkish with Turkish Tea Time: Bu podcast, İngilizce konuşanların Türkçe öğrenmesine yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Türkçe konuşma pratiği yapmak isteyenler için kullanılmaktadır.

Turkish Language Cafe: Bu podcast, Türkçe öğrenmek isteyenler için Türkçe konuşan insanlarla etkileşim kurma fırsatı sunmaktadır. Her bölümde farklı konular ele alınmakta ve Türk kültürü hakkında bilgi verilmektedir.

Türkçe Konuşmak Lazım: Bu podcast, Türkçe öğrenmek isteyenler için Türkçe konuşma pratiği yapma fırsatı sunmaktadır. Her bölümde farklı konular ele alınmakta ve Türkçe dilbilgisi kuralları ve kelime dağarcığı geliştirmektedir.

Türkçe Dersleri: Bu podcast, Türkçe öğrenmek isteyenler için hazırlanmış bir ders serisidir. Her bölümde farklı konular ele alınmakta ve Türkçe dilbilgisi kuralları ve kelime dağarcığı geliştirmektedir.

Kahoot

Kahoot, bilgi yarışması tasarlamaya yarayan bir sitedir. Bu sitede, öncelikle sorular hazırlanıp cevaplanması gereken süre belirlenir. Daha sonra sınıf ortamında öğrenciler, akıllı telefonlar veya tabletlerle sitenin verdiği pin numarasını girerek yarışmaya bağlanırlar. Sınıftaki herkes bağlandığında yarışmanın soruları akıllı tahtada / ekranda görülürken öğrencilerin telefonlarında yalnızca şıklar görülür. En kısa sürede doğru cevabı veren en yüksek puanı alır ve doğru cevapların puanları böylece sıralanır. Yarışmanın sonunda en yüksek puanı alan birinci olarak seçilir. (Özdemir, 2017) Kahoot!, Johan Brand, Jamie Brooker ve Morten Versvik öncülüğünde 2012 yılında kurulmuştur. Morten Versvik'in Norveç Bilim ve Teknoloji Üniversitesindeki yüksek lisans araştırmaları Kahoot!'un teknolojik alt yapısını oluşturur. Johan Brand ve Jamie Brooker"ın çalışmaları ise Kahoot!'un kullanıcı deneyimi ve eğitim ile ilgili bölümlerini oluşturur. Norveç Bilim ve Teknoloji Üniversitesinden Prof. Alf Inge Wang ve meslektaşlarının çalışmaları sonucu "Quiz" bölümü ortaya çıkmıştır. Kahoot!'u Norveç Araştırma Konseyi ekonomik yönden desteklemektedir (Kılıçer ve Kocadağ Ünver, 2017) Kahoot!, öğrenmeyi oyunlaştıran, eğlenceli ve ücretsiz bir öğrenme ortamıdır. Belirlenen herhangi bir konu hakkında eğlenceli oyunlar oluşturabilmektedir. Kahoot!'ta hesap oluşturan herkes kolayca test, anket, tartışma vb. oluşturabilir. Bunun yanında katılımcıların ayrıca bir hesap oluşturup giriş yapmasına gerek yoktur. Kahoot!'a internet bağlantısı olan bilgisayar, tablet, cep telefonu gibi farklı cihazlardan rahatlıkla ulaşılabilmektedir.Bu uygulama sahip olduğu oyunlaştırılmış altyapısının yanında zengin ses ve görsel yapısı ile oldukça ilgi çekici olup öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Kahoot!'ta düzenlediğiniz oyunlar hakkında katılımcıların performanslarını analiz ederek raporlar alabilirsiniz. (Tıraşoğlu, 2019) Kahoot, yarışma tarzı bir etkinlik sunarak eğlenceli bir öğrenme deneyimi sağlamaktadır. Öğrencilerin aktif katılımını teşvik etmektedir. Anında geri bildirim sağlamakta ve öğrenci ilerlemesini takip etmeyi kolaylaştırmaktadır. Öğrenciler arasında işbirliği sağlamakta ve öğrenciler ve öğretmenlerin içeriklere kolay erişimini sağlamaktadır.

A1 seviyesinde "Günlük hayatta kullanılan temel ifadeleri kullanarak, karşılıklı tanışma, selamlaşma, teşekkür etme, özür dileme, rica etme gibi temel iletişim kalıplarını kullanır." Kazanımına uygun bir kahoot örneği:

Soru 1: "Merhaba" ne anlama gelir?

a) Teşekkürler

b) Selam

c) Güle güle

Soru 2: "Teşekkür ederim" hangi durumda kullanılır?

a) İlk tanışmada

b) Yemek için teklifte bulunmada

c) Birisi size bir iyilik yaptığında

Soru 3: "Nasılsın?" ne anlama gelir?

a) Seni tanıyorum

b) İyi misin?

c) Hoşça kal

Plickers

Plickers , öğrencilerin kendi telefonları veya tablet gibi cihazlar kullanılmasına ihtiyaç duyulmadan yapılabilen ücretsiz çevrimiçi sınav uygulamasıdır. Öğretmen daha önce Plickers'tan elde edilen kartları öğretmen öğrencilerine dağıtıp anket sınav gibi çalışmalarını yapabilir. Öğretmen soruyu akıllı tahta, projeksiyon cihazı gibi aletler yardımıyla da tahtaya aksettirip öğrenciler yanıtlarına göre öğretmenlerinin daha önce dağıtılan kartları kaldırarak cevaplar verir. Mobil cihaz kullanılmasına gerek kalmadan kullanılması Plickers uygulamasının en ayırt edici özelliğidir. Bu uygulama ile tüm öğrencilerin sınıf içerisinde soruya cevaplar vermesi beklenir. Bu cevaplar neticesinde öğretmen öğrencilerin eksikliklerini belirleyebilir ayrıca Plickers ile öğretmenlerin uygulama öncesinde doğru cevabı işaretlemesiyle öğrencilerin doğru ya da yanlış yapıp yapmadıklarını doğrudan gözlemleyebilmektedir (Demirkesen & Sarıgül, 2019). Plickers, sınıf içi anketler, değerlendirme ve geri bildirim almak için kullanabileceğiniz bir araçtır. Bu araç, öğrencilerinize sorular sorup yanıtlarını tek seçimlik cevaplarla vermesine olanak tanımakta ve bu yanıtları cep telefonu veya tablet gibi bir cihaz kullanılarak bir tarama kodu aracılığıyla toplanabilmektedir. Plickers, sınıf içi etkileşimi de artırmakta ve anında geri bildirim sağlamaktadır.

Socrative

Socrative çevrimiçi uygulama araçlarından diğer uygulamalara göre en fazla kullanılan web 2.0 araçlarında yer almaktadır. Web tabanlı bir program olan Socrative için herhangi bir indirme gerektirmemekte olup öğretmenlerin sınav hazırlığı dışında puanlama, analiz gibi verileri incelemesi gerekmez. Socrative uygulaması kendiliğinden, öğrencilerin sınavda yanıtladıkları cevaplara göre doğru-yanlış şeklinde algılar. Uygulamada sınav hazırlayabilmeleri için öğretmenlerin kayıt olmaları ve giriş yapmaları gerekli olmaktadır. Öğrencilerin ise telefon, tablet veya bilgisayarlarından öğretmenlerin paylaştığı "oda ismi" ile giriş yapmaları yeterlidir. Sınıfta uygulanan bir sınav olduğunda ekran aynı anda tahtaya aksettirip öğrencilerin sınavda ilerlemelerini görebilecekleri bir ortam oluşmasını sağlar (Demirkesen & Sarıgül, 2019). Socrative, birçok eğitimcinin ve öğrencinin kullanabileceği etkileşimli bir öğrenme yönetim sistemidir. Socrative, öğretmenlerin sınıflarında öğrencilerin ilerlemesini izlemelerine, etkileşimli quizler ve sorular hazırlamalarına olanak tanımaktadır. Ayrıca öğrencilerin öğrenme süreçlerine dahil olmalarını ve katılım seviyelerini artırmalarına yardımcı olmaktadır. Öğreticiler, Socrative'i Türkçe öğrenen öğrenciler için quizler ve testler hazırlamak için kullanmaktadır. Öğretmenler, öğrencilerinin ihtiyaçlarını daha iyi anlamak ve öğrenme sürecini optimize etmek için bu bilgileri kullanabilmektedirler. Öğreticiler, Socrative'in geri bildirim özelliğini kullanarak öğrencilerin Türkçe dil öğrenme süreçlerini izleyebilmekte ve öğrencilerin doğru veya yanlış cevaplarını görerek yanlış cevapların nedenlerini anlayarak öğrencilerin daha iyi bir şekilde öğrenmelerini sağlayabilmektedirler.

Dil Öğreniminde Dijital Materyaller

Filmler

Yabancı bir dil beraberinde her zaman yabancı bir kültürü de getirir. Bireylerin dili daha iyi anlayabilmeleri için dilini öğrendikleri ülkenin kültürel özelliklerini öğrenmeleri oldukça önemlidir. Ders kitapları ya da dil öğretiminde kullanılan diğer yazılı materyaller hedef dilin kültürel özellikleri konusunda oldukça dar bilgi içeriğine sahip olduklarından bu konuda farklı materyallere ihtiyaç duyulmaktadır. İşitsel ve görsel araçların yabancı dil öğretiminde etkin olarak kullanıldığı ve dil öğrenicilerine bütün temel dil becerilerinin geliştirilmesinde son derece faydalı olduğu bilinen bir gerçektir. İşitsel-görsel bir sanat olarak film -millî ruhu yansıtan düşünce ve duygularla şekillenen- toplumun kültürel ve estetik imgelerini gerçekçi bir şekilde yansıtır. Güçlü kurguya, zengin toplumsal ve kültürel unsurlara sahip Türk filmleri pek çok yönden Türk kültürünü ve toplumunu yansıtan araçlardır. (İşcan,2016) Yabancılara Türkçe öğretimi, Türk kültürünün öğretilmesi amacını taşımaktadır. Çünkü dil, kültür aktarıcısıdır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinin ana dil olarak öğretilmesinden farklı ve zor yönü, Türkçeyi öğrenen yabancıların Türk kültürüne olan uzaklığıdır. Yabancı dil öğrenen kişi o dile ait kültürün içine girmektedir (İşcan, 2011: 32) Kültür, çeşitli materyaller yoluyla aktarılabilir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan metinler, kültür aktarımının en önemli araçlarındandır. Kelimeler boş semboller değildir, onların arka planında bir kültür dünyası vardır. Bu kültür dünyası bilinmeden kelimeler tam anlamıyla kavranamaz, bu açıdan yabancılara Türkçe öğretiminin temel ilkelerinden biri; dil ile birlikte kültürün de verilmesidir (Barın, 2011: 46). Bu nedenle kelimelerin örülmesiyle oluşan metinlerin; kültür aktarımının önemli bir parçası olduğu göz ardı edilmemeli ve metinlerin seçiminde rastgele bir tutum izlenmemelidir (Kalfa, 2013: 168). Filmler, yabancılara Türkçe öğretiminde dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerinin geliştirilmesi için çok

faydalı olmaktadır. Öğrenciler, Türkçe dilinde yapılmış filmleri izleyerek kelime dağarcıklarını genişletebilmektedirler. Ayrıca, Türkçe konuşma pratiği yapmak isteyen öğrenciler için filmler, diyalogları takip etmek ve doğru aksanı yakalamak için de iyi bir araç olmaktadır. Türkçe filmler, Türk kültürü hakkında bilgi edinmek için kaynak olarak kullanabilmektedir. Öğrenciler, Türkçe filmleri izleyerek Türk gelenekleri, yemekleri, müzikleri ve diğer kültürel özellikleri hakkında fikir sahibi olabilmektedirler.Türkçe filmler, sınıfta veya ödev olarak da kullanılabilmektedir Öğreticiler, öğrencilere Türkçe filmleri izleterek, ardından film hakkında tartışma yapabilmektedir. Bununla birlikte öğrencilere filmle ilgili okuma, yazma veya konuşma aktiviteleri de verilebilmektedir. Film seçiminde şu özelliklere dikkat edilmelidir:

1. Film sahnesi 1,5-2 dakikadan uzun olmamalıdır.
2. Sahnede genellikle diyalog tercih edilmeli ve bu diyaloglarda iki kişiden fazla karakter olmamalıdır.
3. Sahne hedef kültür ve toplumun gerçek yaşamlarından izler taşımalıdır.
4. Karakterlerin jest ve mimikleri izleyenin tepkisine uygun olmalıdır.

Bu unsurlar öğrencinin hedef dildeki gerçek yaşam iletişimini derinlemesine anlamasını sağlayacaktır. Yabancı dil öğrencileri bir beceride kazandıklarını diğer becerilere aktarmakta zorlanırlar. Dolayısıyla öğrencilere dil becerileri arasındaki ilişkiyi kavratmak ve onları sentezlemeleri için öğretim etkinliklerine ihtiyaç duyulur.(İşcan,2016) Güçlü kurguya, zengin toplumsal ve kültürel unsurlara sahip Türk filmleri pek çok yönden Türk kültürünü ve toplumunu yansıtan araçlardır. Türkçe filmler, gerçek dil çevresinde zengin kültürel çağrışımlar sağlar. Türkçe filmlerin izlenmesi öğrencilerde;

- Türkçeye karşı dil hassasiyetinin kazanılması,
- Dinleme ve konuşma becerilerinin gelişmesi,
- Bilgi dağarcığının ve kültürel birikimlerinin artması,
- Türkçe öğrenmeye daha istekli olmaları gibi birçok faydalı nitelik kazandıracaktır.

Diziler

Türkiye'deki dizi ve filmler yükselen bir ivme ile yurt dışında dikkat çekmeyi başarmıştır. Günümüzde de Türk dizileri ve filmleri dünyanın pek çok ülkesinde ilgiyle izlenmektedir. Türk Dizileri ve Türkçe Saha Araştırması'na göre 125 ülkeden yaklaşık 5 bin kişiyle yapılan görüşmeler neticesinde katılımcıların Türkçe öğrenmek için kendilerinde oluşan temel motivasyonun Türk dizilerinin etkisi ile olduğunu ifade etmiştir (RTÜK, 2022). Türk dizileri, Türkçe öğrenmek isteyen yabancılar için oldukça faydalı bir kaynak olabilmektedir. Bu diziler sayesinde yabancılar Türkçe dilinin günlük kullanımını ve konuşma tarzını öğrenebilmekte, Türk kültürü ve gelenekleri hakkında da birçok bilgi edinebilmektedirler. Türk dizileri genellikle gerçek hayatta kullanılan dilin örneklerini sunar. Bu, yabancıların kelime bilgilerini artırmasına ve Türkçe konuşma yeteneklerini geliştirmesine yardımcı olabilmekte ve yabancıların Türkçe dinleme ve anlama becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilmektedir. Bu sayede, yabancılar farklı aksanları ve tonlama farklılıklarını daha iyi anlayabilmektedirler. Türk dizileri ayrıca yabancıların Türk kültürü ve gelenekleri hakkında da bilgi edinmelerine yardımcı olur. Dizilerde Türk aile yapısı, yemekleri, tatilleri, gelenekleri ve diğer konular hakkında fikir sahibi olabilmekte, bu da yabancıların Türkiye'de yaşamaya veya Türk insanlarıyla etkileşime girmeye hazırlanırken kendilerine güven duymalarına yardımcı olabilmektedir.

Müzik ve Şarkılar:

Tarih boyunca çok farklı dil öğretim yöntemleri kullanılmıştır. Yöntem, tanımı gereği belli bir sonuca ulaşmak amacıyla oluşturulmuş ve bu sonuç doğrultusunda hazırlanan plan çerçevesinde izlenen yol demektir. Bu bağlamda, dil öğretiminde izlenen yollar başka bir deyişle yöntemler, dil öğrenimi ve edinimi sonucuna odaklanmıştır. Günümüze kadar pek çok dil öğretim yöntemi geliştirilmiş ve denenmiştir fakat genel geçer ve herkes için uygun, tek bir öğretim yöntemi üzerinde hem fikir olunamamıştır, çünkü dil öğrenim ve edinim süreci kişiseldir. Bir kişi için son derece uygun görünen bir yöntem bir başkası için karmaşık, takip edilmesi zor ve öğrenmenin gerçekleşmesini geciktirecek boyutta zaman kaybı olabilir. Müzik ve şarkı kullanımı hiçbir zaman yabancı dil öğretiminde tek başına bir yöntem olmamıştır fakat çok iyi bir yardımcı yöntem olabilmiştir. Günümüzde farklı ders kitapları incelendiğinde ünite ve konu bazlı şarkıların ve videoların öğretim ortamında kullanıldığı bilinmektedir. Müziğin öğrenmeye olumlu katkılar sağladığı, beynin asıl gücünün ortaya çıkmasına yardımcı olduğu, bireyin öğrenme konusunda

geliştirdiği psikolojik engelleri ortadan kaldırdığı düşünüldüğünde, hayatın bu kadar içinde olan ve bireyleri rahatlatan bir iletişim sistemi olarak tanımlanabilecek müzik, elbette bir öğretim desteği olarak kullanılabilir. Müzik, nesilden nesile geçen, her dilin, her dinin, her ırkın dünyaya bahşettiği kültürel bir mirastır. Uzun yıllar önce bestelenmiş bir müzik parçasını dinlendiğinde, bu parçanın bireyi etkiliyor oluşu, hangi ülkenin mirası olduğuna bakmaksızın dinleyenin kendinde bir parça buluyor oluşu, müziğin evrensel ve ortak bir dil olduğunu doğrular niteliktedir. (Kahraman,2019) Şarkılar, Türkçe dilbilgisi kurallarının ve kelime dağarcığının öğretilmesi için kullanılabilecek bir araçtır. Şarkı sözlerinde sıklıkla kullanılan yapılar ve kelimeler, öğrencilerin pratik yapmalarına ve bu konuları daha iyi anlamalarına yardımcı olabilmektedir. Şarkı sözleri, öğrencilerin dinleme ve anlama becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilmektedir. Şarkıları dinleyerek öğrenciler, Türkçe dilinde kullanılan tonlama ve aksan hakkında daha iyi bir fikir edinebilirler. Türkçe şarkılar, Türk kültürü ve tarihi hakkında da birçok bilgi içermektedir. Öğrencilerin bu şarkıları dinleyerek Türk kültürü hakkında daha fazla bilgi edinmeleri mümkündür. Şarkılar, öğrenciler için eğlenceli bir öğrenme deneyimi sunmaktadır. Şarkıları dinlemek ve söylemek, öğrencilerin motivasyonunu artırmakta ve öğrenme sürecini daha keyifli hale getirebilmektedir. Müzik dil sınıflarında son zamanlarda sıkça kullanılan zengin bir otantik dil kaynağıdır. Sadece arka planda çalan müzik olarak değil aynı zamanda içerdiği ritim ve sözlerle de dil öğretiminde çok fazla yararlı olabilecek bir araç haline gelebilmektedir. Müziğin, bilgilerin uzun süreli belleğe aktarılmasında da önemli bir rolü olduğu savunulmaktadır. Beynin, bilgileri müziğin vuruş, melodi, armoni ve ritim gibi bileşenleri aracılığıyla daha kolay bir şekilde kodlanmasını ve daha sonra daha kolay bir şekilde hatırlanmasını sağladığı aktarılmaktadır.(Yılmaz,2022)

Video Paylaşım Siteleri ve Video Kanalları

Video paylaşım siteleri, kullanıcıların istedikleri herhangi bir konuda istedikleri videoları yayınlamalarına ve paylaşmalarına fırsat veren sitelerdir. Bu sitelerde her türlü video formatındaki içeriğin paylaşılması ve yayınlanması mümkündür. Birçok farklı amaca yönelik farklı video paylaşım siteleri bulunmaktadır. Bunlardan en çok kullanılanlar; YouTube ve Google Video'dur (Horzum, 2010). Öğreticiler, bu siteleri kullanarak görsel ve işitsel ögeler içeren videolar paylaşmakta ve öğretim sürecine katkı sağlayabilmektedirler. Diğer kullanıcılar tarafından videolara yorum yapılabiliyor oluşu etkileşimi desteklemektedir. Günümüzde Teacher Tube gibi sadece eğitsel amaçlı kullanılan siteler bulunmaktadır. Ancak Youtube, video paylaşım siteleri arasında en sık kullanılan ve eğitsel amaçlı bölümleri de olan bir sitedir.(Birinci,2020) Başlangıç seviyesindeki öğrenciler için, temel Türkçe kelimeleri, ifadeleri ve gramer yapılarını öğretmek için YouTube'da birçok başlangıç seviyesi dersleri ve videoları bulunmaktadır. Bu videolar, öğrencilerin konuşma, dinleme ve anlama becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilmektedir. YouTube'da birçok Türkçe öğretmeni ve dil öğrenme uzmanı, Türkçe öğrenmek isteyenlere yardımcı olmak için kanallar açmıştır. Bu kanallarda, öğrencilerin Türkçe konuşma, dinleme ve anlama becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilecek birçok faydalı içerik bulunmaktadır. Öğreticiler ve öğrenciler bu videolardan faydalanabilmektedir. Türkiye'de yabancılara Türkçe öğretimi yapan bazı YouTube kanalları şunlardır:

1. Learn Turkish with Turkish Tea Time: Türkçe öğrenmek isteyenler için Türk kültürü ve günlük hayatta kullanılan ifadeleri öğretmeye odaklanan bir kanaldır.
2. Turkish Lessons with Merve: Türkçe öğrenmek isteyenler için temel gramer konularını ele alan ve pratik yapma fırsatı sunan bir kanaldır.,
3. Murat Hoca Online Turkish: Türkçe öğrenmek isteyenler için oldukça popüler bir YouTube kanalıdır. Türkçenin temel dilbilgisi konularını kapsayan video dersleri sunmaktadır.
4. Turkish Language House: Bu kanal, Türkçenin temel dilbilgisi konularını ve kelime dağarcığını öğretmek için tasarlanmıştır. Ayrıca, Türk kültürü hakkında da bilgi verir.

Sesli Kitaplar

Günümüzde sınıf, derslik veya seminer odaları ortamlarında kullanılan akıllı tahtalar sayesinde internet ve DVD desteği ile kolayca ve farklı şekillerde yapılan dinleme destekli metin okuma aktivitelerinin temeli dinle-konuş yöntemine dayanmaktadır. Bu tespitten hareketle kökleri 19. yüzyılın sonlarına dayanan teknoloji destekli metin okuma-anlama, yorumlama ve üretme süreçlerinin gelişimine katkı sağlayacak yazın türlerinin özellikle 90'lı yılların ortalarından itibaren yabancı dil derslerindeki okuma aktivitelerinin de çeşitliliği anlamında ses dosyaları ile desteklendiği görülmektedir. Bunlara örnek olarak dinleme ki-

tapları ya da başka bir deyiş ile sesli kitaplar gösterilebilir. (Göçerler&Asutay,2016) Sesli kitaplar, öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin kelime dağarcığını ve okuma becerilerini de geliştirmektedir. Sesli kitapları kullanarak, öğrencilerin Türkçe dilindeki doğru telaffuzlarını dinleyebilmelerini ve öğrenirken doğru bir şekilde telaffuz edebilmelerini sağlamak mümkündür. Ayrıca, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirerek, Türkçe konuşan insanların konuşmalarını daha iyi anlamalarına yardımcı olabilmektedir. Türkçe yazılmış bir kitabın sesli versiyonunu dinlemek, öğrencilerin hem kelime dağarcıklarını hem de okuma becerilerini geliştirmektedir. Bununla beraber, okuma hızlarını ve okuma anlama seviyelerini de artırabilmektedir. Sesli kitaplar dil öğrenme sürecini daha keyifli hale getirebilmektedir. Yabancılara Türkçe öğretimde kullanılabilecek başlıca sesli kitap serileri:

1. "Türkçe Öğreniyorum" - Beginner level için özel olarak hazırlanmış bir sesli kitap serisidir. Kitapta günlük hayatta kullanılan temel kelimeler ve ifadeler yer alır.
2. "Türkçe Dersleri" - Intermediate level için hazırlanmış bir sesli kitap serisidir. Kitapta daha ileri seviyede Türkçe kelime ve cümle yapıları yer alır.
3. "Türkçe Okuyorum" - Advanced level için hazırlanmış bir sesli kitap serisidir. Kitapta öyküler, romanlar ve diğer edebi eserler yer alır.
4. "Türkçe İlk Adım" - Başlangıç seviyesindeki öğrenciler için hazırlanmış bir sesli kitap serisidir. Kitapta kelimeler ve cümle yapıları öğretilir.
5. "Türkçe Konuşuyorum" - Konuşma pratiği yapmak isteyen öğrenciler için hazırlanmış bir sesli kitap serisidir. Kitapta konuşma, telaffuz ve vurgu gibi konular ele alınır.

Sonuç

Genel Yabancı dil öğretiminde kullanılan bütün bilişim teknolojileri uygulamaları dikkate alındığında bu uygulamaların yapılandırmacı öğrenme etkinliklerini gerçekleştirmek için imkân yarattığı söylenebilir. Bu uygulamalar yoluyla öğretim, bireysel farklılıkların ön planda olduğu ve öğrenicilerin ve öğreticinin etkileşimde bulunup iş birliği yaptığı bir sürece dönüşmektedir. Ayrıca, öğrenme sürecini sınıf dışına çıkararak hem öğrenicilerin hem de öğreticilerin küresel olarak bilgi paylaşımında bulunmasına olanak vermektedir.(Birinci,2020) Bunların yanında özellikle Web 2.0 araçları iş birliği ve yenilikler ile kolektif zekâyı destekleyen uygulamalardır. Kolektif zekâ, öğrenme ve öğretmenin yeni modeli olarak kullanılma eğilimindedir. Bu zekâ, bireylerin farklılaştırma, bütünleştirme, rekabet ve iş birliği gibi yeni mekanizmalar yoluyla geliştirdiği bir yetenektir (CI, 2009; Horzum, 2010). Yabancılara Türkçe öğretiminde dijital materyaller ve internet kullanımı oldukça faydalı ve etkili bir yaklaşım olabilir. Bu materyaller, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmekte ve öğretmenlerin dersleri daha ilgi çekici ve interaktif hale getirmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, çevrimiçi kaynaklar sayesinde öğrenciler, Türk kültürü ve dilinin daha derin bir anlayışına sahip olabilirler. Bununla birlikte, dijital materyallerin tek başına yeterli olmadığı unutulmamalıdır. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için, öğretmenler hala etkili bir öğretim stratejisi kullanmalı ve dijital materyalleri doğru bir şekilde entegre etmelidirler. Ayrıca, dijital materyallerin kullanımı sırasında öğrencilerin teknolojiye erişimleri, teknolojik okuryazarlıkları ve teknik problemler de dikkate alınmalıdır. Bu materyaller sayesinde öğrenciler, dil öğrenme sürecinde daha fazla etkileşimli ve eğlenceli bir deneyim yaşayabilirler. İnternet kullanımı, öğrencilere dil öğrenme kaynaklarına erişim sağlayarak öğrenme sürecini kolaylaştırır. Ancak, dijital materyaller ve internet kullanımı sadece bir araçtır ve öğrencilerin dil öğrenme sürecini tamamen değiştirmez.Öğretmenlerin, dijital materyalleri etkili bir şekilde kullanarak öğrencilerin öğrenme deneyimini geliştirmeleri gerekmektedir.Ayrıca, dijital materyallerin kullanımı, öğrencilerin internete erişim sağlama kabiliyetlerine bağlıdır. Bu nedenle, öğretmenler, öğrencilerin internete erişimini sağlamak için uygun önlemleri almalıdır. Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde dijital materyaller ve internet kullanımı, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerini geliştirmekte ve öğretmenlerin öğretim metodolojilerini yenilemelerine yardımcı olmaktadır. Ancak, dijital materyallerin kullanımı doğru bir şekilde yönetilmeli ve öğrencilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKÇA

Altun, A. (2005). *Eğitimde internet uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Aslan, E. "Yabancılara Türkçe öğretiminde oyun yazılımları ile sözcük öğretimi". *Journal of Turkish Studies*, c. 11, sy Volume 11 Issue 3, Ocak 2016, ss. 221-221. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.9417

Birinci, Fatma Gulengul. "A review on ınformation technologies used in teaching turkish as a foreign language". *Sakarya University Journal of Education*, c. 10, sy 2, Ağustos 2020, ss. 350-71. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.19126/suje.685534.

Cayhan, Cihan, ve Rezan Karakaş. "Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak yapılandırılmış bir podcastte bulunması gereken özellikler". *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, sy 44, Aralık 2019, ss. 335-49. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.17498/kdeniz.570257.

Çangal, Önder. "Dil öğretiminde YouTube'un kullanımı: Yabancılara Türkçe öğretenlerin deneyimleri ve bakış açıları". *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, sy Ö10, Ekim 2021, ss. 63-80. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.29000/rumelide.1009040

Demirkesen, B., & Sarıgül, E. (2019). The contribution of mobile phone applications to students' grammar learning. *Eğitimde Gelecek Konferansı*. İstanbul

Ferret, L. J. (2006). Vikis and e-learning. P. Berman (Ed.), *E-learning concepts and techniques* (s. 73-74) içinde. Bloomsburg, PA: Bloomsburg Üniversitesi

Göçerler, Harun ve Hikmet Asutay. "Yazınsal bir ürün olarak sesli kitapların okuma derslerindeki etkililiği ve kullanılabilirliği". *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , c. 18, sy 2, Haziran 2016, ss. 151-67

Güngör, Mehmet. "Bir kimlik inşası olarak ulus-devlet yurttaşlığı ve yurttaşlık kavramının dönüşümü". *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , Ağustos 2017, ss. 438-438. *DOI.org (Çapraz Ref)* , https://doi.org/10.17860/mersinefd.304070

Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*,7 (1), 104-134

İşcan, Adem. "Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde kültür aktarım aracı olarak filmlerden yararlanma". *Journal of Turkish Research Institute*, c., sy 58, Ocak 2017, ss. 437-52. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.14222/Turkiyat3678

Kahraman, H. (2019). *Şarkı ve müziğin yabancı dil öğretiminde yeri ve önemi* [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi

Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık

Kaya, Z. (2006) *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Pegem A

Kaynar, T. (2019). *Web 2.0 Araçlarının Yabancı Dil Öğretiminde Kullanımı* [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi

Kılıçer, K. ve Kocadağ Ünver T. (2017). Kahoot!. Z. Tatlı (Ed.). *Kavram öğretiminde Web 2.0* (s. 275-304). Ankara: Pegem Akademi.

Nazlı Dalgiç, Özge, vd. "Yabancı dil olarak türkçe öğretimi için tasarlanan internet siteleri üzerine bir değerlendirme". *Turkish Studies-Educational Sciences*, c. Volume 16 Issue 5, sy Volume 16 Issue 5, 2021, ss. 2297-319. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.52243.

Önder Çangal, (2020)."Yabancılara türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımının yazma becerisine yönelik öğrenci görüşleri" *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. Sonbahar Özel Sayı, s.52-61.

Özdemir, O. (2017). Türkçe öğretiminde dijital teknolojilerin kullanımı ve bir web uygulaması örneği. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume,* 12(4), 427-444.

Selvi, K. (2022). *Yabancılara Türkçe öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanılmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından* incelenmesi [Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Sevim, O. (2015). *Kuramdan uygulamaya bilgisayar destekli öğretim materyali geliştirme Türkçe eğitimi uygulama örnekleri* (1. baskı). Nobel

Şengül, M. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal kullanımı. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler* içinde. (1. Baskı, ss.227-249). Pegem

Tıraşoğlu, C. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştimeye yönelik web 2.0 araçları: Kahoot! örneği* [Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 552897)

Turhan, Osman ve Bayram Baş. "Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik web 2.0 araçları: Poll Everywhere Örneği". *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , c. 13, sy 3, Aralık 2017, ss. 1233-48. *dergipark.org.tr* , https://doi.org/10.17860/mersinefd.344695.

Türker, M. (2018). *Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde blog kullanımının okuma becerisine etkisi* [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Türker, M. S. (2019). Sesli kitapların yabancı dil olarak türkçe öğrenenlerin okumaya yönelik tutumları üzerindeki etkisi . *Dil ve Edebiyat Araştırmaları* , 19 (19) , 263-286 .

Yalın, H. İ. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Nobel

Yıldız,Ü. & Tunçel, H. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal kullanımı. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler* içinde (1. Baskı, ss.175-205). Pegem.

Yılmaz, F. "Yabancılara Türkçe öğretiminde tv dizilerinin kullanımı". *International Journal of Languages' Education*, c. 1, sy Volume 5 Issue 2, Ocak 2017, ss. 144-57. *DOI.org (Crossref)*, https://doi.org/10.18298/ijlet.1788.

Yılmaz, N. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müzik ve ritim aracılığı ile dil öğretimi* [Yüksek Lisans Tezi, Hacattepe Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi